

Hoofredactie Agrio zette journalist Anne Hiemstra even op non-actief

‘Ik werd zonder verklaring buitenspel gezet’

Anne Hiemstra, fokkerij-journalist van de bladen van Agrio Uitgeverij, stond enkele dagen op non-actief na een stevige rel rondom zijn persoon. De hoofdredactie zegt het besluit met de beste bedoelingen genomen te hebben. ‘Toch is mijn vertrouwen aangetast’, kijkt Hiemstra terug.

Hiemstra, één van de toonaangevende fokkerij-journalisten, volgt al enige tijd de perikelen binnen de Nederlandse Veeverbeteringsorganisatie (NVO),

het overkoepelende orgaan van fokkerijorganisaties, stamboek FHRS en een aantal kleine melkcontroleverenigingen in Nederland. Binnen de NVO, bestaande uit in totaal zestien organisaties, rommelt het al enige tijd. Twee bestuursleden stapten in 2009 op en CRV, KI Kampen en Alta stapten per 1 januari 2010 zelfs uit het overkoepelende orgaan. De controverses hebben vooral te maken met het al jaren lopende verzet van de kleinere organisaties tegen het machtige CRV, verreweg de grootste organisatie binnen NVO. Daar ligt ook de kern van het gebakkelei binnen NVO.

Met Gerard Scheepens van KI Samen, een van de opgestapte bestuursleden, als belangrijke bron, maakte Hiemstra een kritische analyse over het opnemen van het kenmerk robuustheid in de fokwaardeschatting. Dat artikel verscheen deze zomer in MelkveeMagazine, het maandelijks vakblad voor melkveehouders van Agrio. Bij CRV waren ze ‘not-amused’ maar de reacties

die Hiemstra kreeg van vele mensen uit de fokkerijwereld sterkten hem in de mening dat het verhaal de spijker behoorlijk op zijn kop sloeg.

Arjen Pons

Het verhaal leidde voor Hiemstra tot een uitnodiging van Arjan Pons voor de eerstvolgende NVO-vergadering, op donderdag 8 oktober. Daar stond opheffing van de NVO op de agenda. Pons, die vanwege discutabele melkproductiecijfers eerder door CRV uit de melkcontrole was gezet, was als afgevaardigde van KI Samen aanwezig op de NVO-vergadering. De pers was niet uitgenodigd. Daarom presenteerde Hiemstra zich op de presentielijst als ‘persoonlijk notulist’ van Pons. Omdat Hiemstra’s aanwezigheid op de vergadering niet onopgemerkt bleef – de hele fokkerijwereld kent hem immers als journalist – besloot NVO-voorzitter Geart Benedictus om te stemmen of Hiemstra mocht blijven.

Hiemstra: ‘In de eerste stemronde had slechts CRV-voorzitter Hans Huijbers het woord genomen en geoordeeld dat ik moest gaan, waarmee de kous af leek. CRV is namelijk zo groot dat ze allesoverheersend is. Gerard Scheepens hield vervolgens de notaris voor dat ook alle aanwezige organisaties op zich een stem hadden. Toen kwam naar voren dat CRV, VRV (de Vlaamse CRV), KI Kampen, Alta en Tellus (onderdeel van Alta) tegen mijn aanwezigheid waren, samen met twee kleine organisaties. De meerderheid was echter voor mijn aanwezigheid, waarna voorzitter Benedictus de doorslag moest geven. Hij oordeelde dat ik moest vertrekken. De genoemde organisaties, exclusief de twee kleintjes, bleken achteraf de initiatiefnemers van de nieuw te vormen stichting, die nu de fokwaardeschatting van de NVO over wil nemen.’

Benedictus: ‘Geschrokken’

‘Waar ik vooral van geschrokken ben, is dat Agrio het goedkeurt dat er voor journalisten andere normen en waarden gelden dan voor anderen. Liegend binnenkomen op een besloten vergadering terwijl iedereen je kent, vind ik niet kunnen.’ Zo reageert NVO-voorzitter Geart Benedictus op het gebeurde. Onderzoeksjournalisten die undercover gaan om informatie op tafel te krijgen, vindt hij wel legitiem. ‘Maar iedereen in de fokkerijwereld kent Anne. Om je dan voor te doen als notulist van een organisatie die partij is en dan de informatie wel gebruiken voor je blad, vind ik het overschrijden van een norm.’

Benedictus: ‘Ronduit flauw van Anne vind ik het om vervolgens met misbaar de zaal te verlaten en te roepen ‘nu weet

ik hoe het in elkaar steekt’. Dan moet je je verlies ook nemen.’ ‘Bovendien, aldus Benedictus, heeft Hiemstra de petitie nooit ondertekend.’ Ook had de journalist wellicht verder kunnen komen als hij de zaak open had gespeeld. Verder adviseert Benedictus Hiemstra om voldoende journalistieke afstand te houden. ‘Als hij zo bevooroordeeld blijft opereren, krijgt hij het moeilijk in de fokkerijwereld.’

Over Agrio zegt Benedictus: ‘Ze kiezen met al hun bladen om de spreekbuis te zijn voor een bepaalde hoek. Dat is een hoek die, gelijk de PVV, overal tegen is en alles anders wil. Tja, dat is een keus. De vraag is of je dan nog onafhankelijkheid kunt pretenderen.’

Op het matje

Hiemstra reed diezelfde donderdag in de auto terug naar de redactie en hoorde daar dat perswoordvoerder Jos Buiting van CRV had gebeld. Hij wilde dringend met hoofdredacteur Harrie Hoitink spreken. Een dag later moest Hiemstra op het matje komen bij Hoitink. Hiemstra vertelde wat er was gebeurd, maar volgens Hoitink had CRV een andere versie en had Hiemstra dingen gedaan die niet door de beugel konden. Het leek de hoofdredactie beter om Hiemstra voor een of twee weken op non-actief te zetten, in afwachting van nader onderzoek naar wat er nu precies was gebeurd.

Lang duurde dat niet. Op maandag 13 oktober al belde Hoitink met de vraag of Hiemstra naar de redactie kon komen. Hij trof daar Hoitink, mede-hoofdredacteur Robert Ellenkamp en uitgever Ben van Uhm. Zij vertelden dat hen was gebleken dat Hiemstra niks verkeerd had gedaan en dat hij, wat hun betreft, weer aan de slag kon. Er volgde zelfs een officiële persverklaring, ondertekend door Ben van Uhm. Daarin stond de volgende passage: ‘Omdat in eerste instantie bij Agrio niet duidelijk was wat zich nu precies had voorgedaan en er de mogelijkheid leek te bestaan dat Hiemstra zich laakbaar kon hebben gedragen, is besloten hem voor een week op non-actief te stellen ten einde op deze wijze in staat te zijn te onderzoeken wat zich nu precies had voorgedaan. Dit onderzoek behelsde een belronde langs een aantal bezoekers van de bewuste vergadering, hetgeen kon worden aangevuld met een verklaring van Hiemstra zelf.’

In de persverklaring stond verder: ‘Uit de matching van deze verklaringen komt het beeld naar voren van een explosieve setting, waarbij de aanwezigheid van Hiemstra slechts het vonkje was dat tot de ontbranding leidde. In dit kader speelt ook het feit een rol dat het vak van journalist ruimere bewegingsmogelijkheden biedt, dan het burgermansfatsoen. De maatschappelijke taak van de journalist

Foto: Ingrid Zievrink

Anne Hiemstra, hoofdpersoon in een fokkerijsoap

voren komt, heeft Agrio het op non-actief stellen van Hiemstra onmiddellijk teruggedraaid en kan een streep onder deze kwestie worden gezet.’

Weer aan het werk

Hiemstra ging weer aan het werk. Zijn relatie met beide hoofdredacteuren is goed. Desondanks blijft Hiemstra teleurgesteld over het gebrek aan steun van de hoofdredactie op dat moment. ‘Ik werd zonder duidelijke verklaring buitenspel gezet en kreeg niet te horen wat CRV over me had verteld’, vertelt Hiemstra. Hij vraagt zich af waarom de hoofdredactie direct conclusies trok en hem, in afwachting van het onderzoek, niet gewoon zijn werk lieten doen. ‘Later hoorde ik dat CRV had verteld dat ik me op de vergadering had misdragen door met armgebaren en stemverheffing een hoop stennis te schoppen. Het blijft teleurstellend dat ze mijn versie van het verhaal niet meteen geloofden. Mijn vertrouwen is toch aangetast.’

rechtvaardigt zo’n opstelling. Dus van mogelijk laakbaar gedrag was geen sprake. Nu dit beeld uit het onderzoek naar

In de luwte

Hoofdredacteur Robert Ellenkamp zegt geleerd te hebben van de kwestie.

Scheepens: ‘Ik mag doodvallen’

‘Beweren ze dat Anne met misbaar en stemverheffing de zaal heeft verlaten? Ik mag doodvallen als dat is gebeurd. Ik kan bovendien bewijzen dat Anne de petitie wel degelijk heeft ondertekend.’

Dat beweert Gerard Scheepens van KI Samen. In zijn ogen gedraagt CRV zich als een monopolist, die regie probeert te voeren op informatie die hen onwelgevallig is. Scheepens zegt de moed waarmee Hiemstra optreedt te waarderen. ‘Maar ik heb hem eerder ook gewaarschuwd dat dat hem een hoop problemen kan opleveren. Dat blijkt. CRV adverteert weinig bij Agrio, maar toch hebben ze blijkbaar wel zoveel

macht dat ze een schorsing kunnen afdwingen.’

De manier waarop Hiemstra zich presenteerde op de vergadering, verdient volgens Scheepens wellicht geen schoonheidsprijs. ‘Maar als je weinig andere manieren hebt om de juiste informatie boven tafel te krijgen, wat moet je dan anders?’

Scheepens onderschrijft de aanvankelijke suggestie van CRV om de zaak bij de NVLJ aanhangig te maken. ‘Zoek maar eens tot op de bodem uit wat wel en niet mag in een wereld die wordt geregeerd door een monopolist.’